

Eero Tuovinen, Contemporary, History, Avant-garde, Finnish

Goldmanin dilemma

Raastava draama huippu-urheilun kunniantunnosta.

1980-luvun alku on huippu-urheilun kulta-aikaa: urheilu on ollut jo kauan nationalistisen politiikan työkalu, jonka yhteinen heimokokemus kokoaa kansan valtiovallan taakse, mutta kylmän sodan vuosikymmeninä se on myös ideologisen sodan näyttämö, tilaisuus osoittaa korkeimpien ideaaliesi paremmuus pahimpia vihollisiasi vastaan. Koskaan ennen, eikä koskaan sittemmin, ole huippuunsa treenattujen nuorukaisten rituaalinen ponnistus ollut niin tärkeää niin monelle.

Moderni urheilu on teknologian ja sosiologian sodankäyntiä: geneettisesti lahjakkaat lapset tunnistetaan varhain ja organisoidaan urheilujärjestöjen toimesta kisaputkeen, joka erottaa joukosta valioyksilöt, joissa lahjat ja motivaatio yhdistyvät niin, että heidän kannattaa omistaa koko nuori elämänsä urheilulle. Stimulanttien käyttö menestyksen vauhdittajana tunnettiin jo ennen toista maailmansotaa, mutta vasta anabolisien steroidien ja kestävyysurheilijoiden käyttämän EPO:n kehittäminen ovat avanneet kisan biokemiallisen rintaman, jonka edessä urheilujärjestöt ovat hajaantuneita, neuvottomia ja usein auttamattoman jäljessä yrityksineen kieltää - tai edes havaita - uusia kemiallisia menetelmiä.

Saksan demokraattinen tasavalta on tämän uudenlaisen huippu-urheilun suurvalta: valtiollisesti keskitetty huippu-urheilun ohjelma varmistaa, ettei amateurismi aseta rajoituksia urheilijoiden omistautumiselle. Valmentajat suunnittelevat kaiken urheilijoiden elämässä lapsuudesta lähtien. Urheilulääkärit valvovat salaista doping-ohjelmaa, jonka keinot ja mittakaava tekevät siitä maailman taidokkaimman. Yhtä olympia-tason urheilijaa kohti tuotetaan 350 invalidia. Tulokset puhuvat puolestaan: viimeisen kahden olympiadin mittaan Itä-Saksan kultamitalisaldo on nelinkertaistunut huikeaan 40 mitaliin.

Valmentajat muissa maissa haukkovat nyt henkeään, ja vihdoinkin poliitikotkin alkavat huomata orastavan suorituskuilun: tulevaisuuden huippu-urheilu ei ole enää yksilöllinen sankarimatka, vaan aivan kuten avaruuskilpailukin, se on koko kansakunnan kysymys. Itsetuntomme lepää sankarien harteilla, sankarien jotka nostamme joukostamme tietoisesti ja kaikin mahdollisin ponnistuksin.

“Goldmanin dilemma” on huippu-urheilijoille esitetty hypoteettinen kysymys: jos sinulla olisi mahdollisuus ottaa ihmeellistä lääkettä, joka tekisi sinusta maailman parhaan, mutta maksaisi henkesi viiden vuoden kuluttua, tekisitkö sen? Vuonna 1982 yli 50% läntisen maailman urheilijoista vastasi myöntävästi. Vuonna 2008 vastaava luku on 1%.

Teema: Nuoruuden unelmat ja putkinäkö, urheilukulttuuri, sankarikultit, tekopyhyys.

Grains

- Urheilulla on väliä
- Voit onnistua vain siinä, mistä välität
- Douppaamalla pystyt ihmeisiin

Rudolf "Rytte" Rinne, doupin napoleon

Rytte Rinne on urheilumies henkeen ja vereen, urheilu on hänen elämänsä. Nuorena miehenä Rytte teki melkoisen uran huippu-urheilijana, ensin kansallisen tason 10-ottelijana ja sittemmin painin Suomen mestarina, edustaen jopa olympiakisajoukkueessa Helsingissä 1952, jäaden kuitenkin hopealle ylivoimaista virolaista Johannes Kotkasta vastaan.

Rinteen urheilu-ura päättyi synkeästi, sillä nuoruutensa voimissa ollut painija jäi kiinni ammattilaisuus-rajoitusten rikkomisesta osallistuttuaan maksetulle harjoitusleirille Yhdysvalloissa vuonna 1953. Kun paljastui, että Rytte oli toiminut ammattimaisena kirittäjänä jo vuosikymmenen vaihteesta lähtien, hän menetti myös olympia- ja SM-mitalinsa; isku oli kova, eikä Rytte enää koskaan ollut entisensä. Vuonna 1955 sattunut showpainionnettomuus Philadelphiassa päätti Rytten urheilu-uran lopullisesti.

Intohimoinen Rytte ei kuitenkaan malttanut jättää urheilun maailmaa, vaan palattuaan kotimaahan hänestä tuli pian melkoinen emeritus-vaikuttaja urheilupiireissä. Vaikka maine olikin kansan silmissä mennyt, egalitaarisen Suomen urheilukentältä ymmärtäjiä kyllä löytyi; harvalla täällä oli koskaan ollut varaa urheilla tosissaan ilman jonkinlaista tulonlähdettä.

Varsinaiseen uuteen nousukiitoon Rinteen ura kuitenkin lähti, kun hänen valmentamansa nuori keihäänheittäjä Jouko Kinnunen voitti yllättäen Kalevan kisoissa; pian jälkeinpäin Rinne oli mukana järkkäämässä kansallista yhteistyötä Itä-Saksan urheiluopiston kanssa, ja sille tielleen Rinne jäikin useammaksi vuodeksi. Palattuaan hän oli uusi mies, jonka ura huippuvalmentajana tulisi viemään hänet ympäri maailman.

Tänä päivänä Rytte Rinne on ristiriitainen hahmo, jonka ansiot aletaan vasta ymmärtämään Suomen urheilumaailmassa: Rinne on valmentanut molemmissa Saksoissa, Amerikassa, Ranskassa, Brasiliassa, jopa Japanissa asti; tulokset ovat olleet huomattavia, jos Rinteen osuutta onkin hyssytelty maailman lehdistössä. Urheilumaailmassa hänet tunnettiin 70-luvulla "tähtien tekijänä", erityisesti yleisurheilun naisten sarjoissa; aikojen muuttuessa uusi kutsumanimi on kuitenkin "doupin Napoleon".

Ainoa, mitä Rytteiltä uupuu, on kotimaansa hyväksyntä. Mieheltä, jonka suojatit voittivat Montrealissa '76 enemmän mitaleita kuin koko Suomen maajoukkue yhteensä. Mieheltä, joka kenties ainoana länsivalmentajana /todella/ ymmärtää, mihin anaboliset steroidit pystyvät. Rytte kokee, että hänellä on vielä monta hyvää vuotta annettavanaan urheilulle, mutta mieluiten hän tekisi sen kotimaassa - olettaen tietenkin, että Suomen pienestä ja laiskistuvasta väestöstä saattaisi vielä nousta joku Virenin, Nurmen tai Kolehmaisen kaltainen Lahjakkuus.

Traits	
3	Urheiluvalmentaja Rytte on huikean kokenut urheilija ja valmentaja.
2	Kokenut Urheilun parissa on vähän sellaista, mitä Rytte ei olisi kokenut.
2	Säälimätön Rytte ymmärtää, että unelmilla on hintansa.
1	Kansainväliset kontaktit Rytte tuntee paljon nykyisiä ja entisiä urheilijoita.

Burdens

1	Synkkä maine
Rytte muistetaan kansan parissa pettymyksenä, joka jäi kiinni.
1	Piristeet
Rytte selviää työtaakastaan kemiallisin keinoin.

From:

<http://www.talesofentropy.com/scenarios/> - **Scenarios**

Permanent link:

http://www.talesofentropy.com/scenarios/doku.php?id=goldmanin_dilemma&rev=1486637765Last update: **2017/02/09 12:56**